

6. přednáška

Osnova přednášky

Hospodářský výsledek podniku – v různém pojetí:

- a)** Zisk (HV) podle našich účetních systémů
- b)** HV – anglosaské pojetí
- c)** HV – „Příspěvek na úhradu“

Ad a) HV - podle našich účetních systémů

- ***Výkaz zisku a ztráty*** – poskytuje informace o tvorbě HV podniku
- $HV = \text{výnosy} - \text{náklady}$ $\text{výnosy} > \text{náklady} \Rightarrow \text{zisk}$
 $\text{výnosy} < \text{náklady} \Rightarrow \text{ztráta}$
- V, N i HV se sledují za oblast:
 - provozní
 - finanční

- $\sum \text{provozních výnosů} - \sum \text{provozních nákladů} = \textit{provozní VH}$
- $\sum \text{finančních výnosů} - \sum \text{finančních nákladů} = \textit{finanční VH}$
- $\text{provozní VH} + \text{finanční VH} = \textit{VH před zdaněním}$
- $\text{VH před zdaněním} - \text{daň z příjmu} = \textit{VH po zdanění}$
- $\textit{VH po zdanění} - \text{Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům} =$
 $\textit{= VH za účetní období}$

Důležité kategorie z VZZ!

Výkony = Tržby z prodeje výrobků a služeb + Změna stavu zásob vlastní činnosti + Aktivace

Obchodní marže = Tržby za prodej zboží - Náklady vynaložené na prodané zboží

Přidaná hodnota = Obchodní marže + Výkony - (Spotřeba materiálu a energie + Služby)

Ad b) HV – anglosaské pojetí

- pro různé analýzy se vžíla tato klasifikace zisků:

Zkratka	Plné znění	Český překlad	Způsob zjištění v našich podmínkách
EAT	Earning after Tax	Zisk po zdanění (čistý zisk)	VH za účetní období
EBT	Earning before Tax	Zisk před zdaněním	EAT + daň z příjmu
EBIT	Earning before Interest and Tax	Zisk před úroky a zdaněním	EBT + nákladové úroky
EBITDA	Earning before Interest, Tax, Amortization and Depreciation	Zisk před úroky, zdaněním a odpisy	EBIT + odpisy
NOPAT	Net Operation Profit after Tax	Provozní zisk po zdanění	Nejlepší odhad $EBIT \times (1 - t)$, kde t je daňová sazba

Schéma: Často používané anglické zkratky charakterizující HV podniku

EBITDA			
EBIT			odpisy
EBT		úroky	
EAT	daně		
čistý zisk, hosp. výsl. za účetní období			
zisk před zdaněním, hospodářský výsledek, výsledek hospodaření			
zisk před zdaněním a úroky, provozní hospodářský výsledek,			
zisk před zdaněním, úroky a odpisy			

Ad c) HV – „Příspěvek na úhradu“

- je definován jako rozdíl ceny a variabilních nákladů

tržby (reálné)		
náklady variabilní	Příspěvek na úhradu	
	náklady fixní	zisk

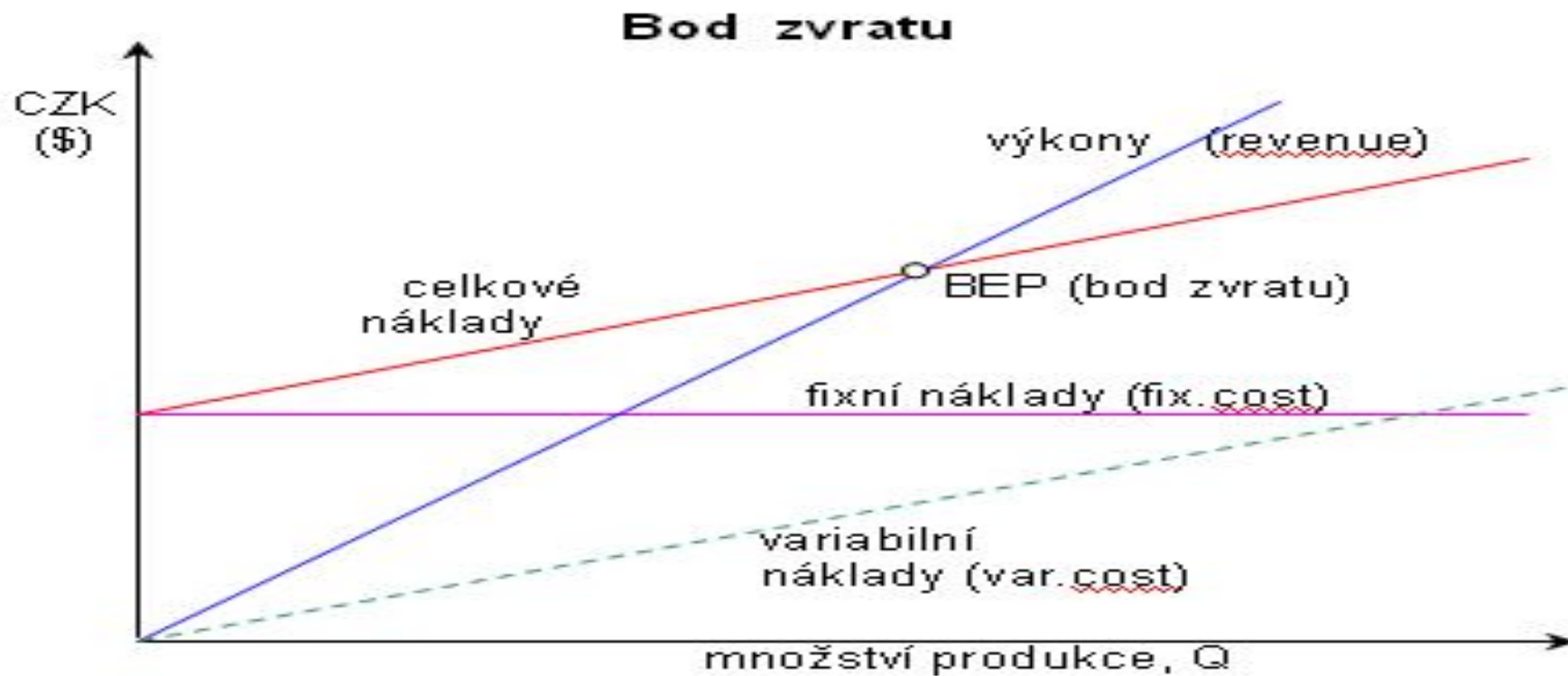
Příspěvek na úhradu

= souhrn prostředků, které je možno použít na úhradu fixních nákladů

- ***$PÚ > \text{fix. } N \Rightarrow \text{ZISK}$***
- ***$PÚ = \text{fix. } N \Rightarrow \text{zisk} = 0$***
- ***$PÚ < \text{fix. } N \Rightarrow \text{ZTRÁTA}$***

Návratnost fixních nákladů je zajištěna až určitým množstvím prodaných výkonů. Teprve až potom, až když jsou uhrazeny fix. N, je realizován zisk $\Rightarrow$ **BOD ZVRATU** (break-even point)

= takové množství produkce, při kterém nevzniká žádný zisk ani ztráta, tzn. tržby se rovnají nákladům – viz graf:

$$\begin{aligned} T &= CN \\ p \cdot Q &= FN + vn \cdot Q \\ Q &= FN / (p - vn) \end{aligned}$$

..... T – tržby, CN – celkové náklady
..... p – realizační cena; Q – množství produkce;
..... kde $(p - vn)$ je jednotkový krycí příspěvek

- $Bz_{\text{produkci}} = \text{fix. N} / (PÚ/ks)$

= jaký minimální počet výrobků je nutné vyrobit, aby firma dosáhla zisku

- $Bz_{\text{tržby}} = \text{fix. N} / (1 - \text{var. N/T})$

= jaká je minimální výše obrátu, aby firma nebyla ztrátová

PŘ: Využití analýzy bodu zvratu

Společnost Šije autopotahy.

Prodejní cena 1 kusu v r. 2014 je 1 250,- Kč a plánovaný prodej 25 000 ks.

Údaje o nákladech za r. 2014 jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Tab. 1: Variabilní náklady na 1 ks

Položka	Variabilní náklady v Kč
Přímý materiál	400
Přímé mzdy	300
Ostatní variabilní náklady	150
Celkem	850

Tab. 2: Fixní náklady

Středisko	Fixní náklady v Kč
Výroba	2 500 000
Prodej	4 000 000
Správa	1 500 000
Celkem	8 000 000

Příklad – úkoly:

- 1) Vypočítejte plánovaný zisk pro rok 2014.
- 2) Vypočítejte bod zvratu v naturálním vyjádření (ks) a v hodnotovém vyjádření.
- 3) Vedení podniku předpokládá v roce 2015 prodej 30 000 ks. Zároveň bude muset zvýšit náklady na reklamu. Jaká je maximální výše nákladů na reklamu, aby podnik dosáhl stejnou rentabilitu tržeb jako v roce 2014?

Příklad – řešení:

Ad 1)

Zisk = tržby - náklady

$$Z = (25\,000 \text{ ks} \times 1\,250 \text{ Kč/ks}) - (850 \times 25\,000 + 8\,000\,000)$$

Zisk = 2 mil. Kč

Ad 2a)

$PÚ = \text{tržby} - \text{variabilní náklady}$ $Bz_{\text{produkci}} = \text{fix.N}/(PÚ/\text{ks})$

$$PÚ = 31\,250\,000 - 21\,250\,000$$

$$PÚ = 10 \text{ mil. Kč} \quad PÚ/\text{ks} = 400 \text{ Kč}$$

$$\underline{Bz_{\text{produkci}}} = 8\,000\,000/400 = \underline{20\,000 \text{ ks}}$$

Ad 2b)

$$Bz_{\text{tržby}} = \text{fix. N} / (1 - \text{var. N/T})$$

$$Bz_{\text{tržby}} = 8\,000\,000 / (1 - 21\,250\,000 / 31\,250\,000)$$

$$\underline{Bz_{\text{tržby}} = 25 \text{ mil. Kč}}$$

Firma musí vyrobit minimálně 20 tis. ks autopotahů v hodnotě 25 mil. Kč.

Ad 3)

- rentabilita tržeb v r. 2014 = $2\,000\,000 / 31\,250\,000 = 0,064$ tj. **6,4%**;

minimální požadovaný zisk v r. 2015 (aby byla zachována rentabilita tržeb 6,4%) **2,4 mil. Kč**

- plánované tržby na r. 2015: $30\,000 \times 1\,250 = 37\,500\,000$ Kč

- PÚ pro r. 2015: $PÚ = T - \text{var. N} \Rightarrow 37\,500\,000 - (850 \times 30 \text{ tis.}) = \underline{\underline{12 \text{ mil. Kč}}}$

- PÚ slouží na úhradu fix. N: $12 \text{ mil} - 8 \text{ mil.} = \underline{\underline{4 \text{ mil. Kč ZISK v r. 2015}}}$

- Rozdíl mezi ziskem v r. 2015 a min. požadovaným ziskem pro r. 2015 je **1 600 000 Kč (= náklady na reklamu).**

Maximální náklady na reklamu mohou být ve výši 1,6 mil. Kč, aby byla zachována rentabilita tržeb z r. 2014 ve výši 6,4%.